

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරියේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් 2020 ජනවාරි 09 දින පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරන ලද පාර්ලිමේන්තු ප්‍රකාශන මාලාවේ දෙවන කාණ්ඩයේ XVIII කොටසේ දැක්වෙන ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරියේ ගනුදෙනු පිළිබඳ වාර්තාවේ දැක්වේ. ඊට වැඩිමනත් ලෙස එම වාර්තාව සමඟ කියවිය යුතු ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරියේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් වූ නිරීක්ෂණ මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මාගේ වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, අධිකාරියේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අධිකාරිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය අධිකාරිය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අධිකාරියේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අධිකාරියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අධිකාරියේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අධිකාරියේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ අධිකාරියේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අධිකාරියේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, අධිකාරිය ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 1 හි 32 ඡේදයේ නියමයන්ට පටහැනිව, එකතුව රු.329,641 ක හර ශේෂ 02 ක් හා එකතුව රු.1,369,307 ක බැර ශේෂ 02 ක් වෙන් ප්‍රතිවිරුද්ධ ගිණුම්වලට එරෙහිව හිලවිකර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 1 හි 113 ඡේදය ප්‍රකාරව, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි ඇතුළත් රු.61,067,576 ක් වූ පොලී ආදායම හා රු.1,079,748 ක් වූ වෙනත් ආදායම් විග්‍රහකරන සටහන් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදිව සටහන් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ඉදිරි වර්ෂ වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලැබී තිබුණු එකතුව රු.8,015,487 ක් වූ ආදායම් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම් ලෙසද, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ලැබී තිබුණු එකතුව රු.14,033,676 ක් වූ ආදායම් ඉදිරියට ලද ආදායම් ලෙසද ගිණුම් ගත කර තිබුණි. එමෙන්ම සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ලැබී තිබුණු එකතුව රු.577,230 ක්වූ ආදායම් අදාළ ආදායම් ගිණුම්වලට දෙවරක් ගිණුම් ගත කර තිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේ ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේදී නිවැරදි කරන බව.	ඉදිරි වර්ෂයේදී මෙම වරද නිවැරදි කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී නිකුත් කර තිබුණු වෛද්‍ය උපකරණ සායනික බලපත්‍ර 85 ක් වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලැබී තිබුණු රු.1,390,470 ක ආදායම, ආදායම් ගිණුම් දෙකකට බැරකර තිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේ ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේදී නිවැරදි කරන බව.	ඉදිරි වර්ෂයේදී මෙම වරද නිවැරදි කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඇ) 2017 වර්ෂයේදී නිකුත් කර තිබුණු ඖෂධ ලියාපදිංචි සහතික පත්‍ර 20 ක් වෙනුවෙන් 2017 වර්ෂයේදී ලැබී තිබුණු ගාස්තු රු.1,073,594 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායමක් ලෙස දක්වා තිබුණි.	-එම-	-එම-
(ඈ) ඉකුත් වර්ෂය වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගෙවා තිබුණු විශ්‍රාම වැටුප් දායක මුදල් රු.366,724 ක් උපචිත විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල් ගිණුමට හර කළ යුතු වුවත්, ඒ වෙනුවට ද්විතියන දීමනා වියදම් ගිණුමට හර කර තිබුණි.	-එම-	-එම-
(ඉ) විශ්‍රාම වැටුප් දායක මුදල් ගෙවීම සඳහා නිකුත් කළ චෙක්පත් අවලංගුවී තිබුණු බැවින් ඒවායේ වටිනාකම් මුදල් පොතට හර කර උපචිත විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල් ගිණුම බැර කළ යුතු වුවත්, ඒ වෙනුවට චෙක්පත්වල වටිනාකමෙන් රු.2,873,417 ක් පෙර වර්ෂ ගැලපුම් ගිණුමටද ඉතිරි රු.1,089,610 ක් උපචිත වෙනත් වියදම් ගිණුමටද බැර කර තිබුණි.	-එම-	-එම-

- (ඊ) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති උපවික වියදම් රු.2,638,792 ක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි. -එම- -එම-
- (උ) අධිකාරිය විසින් බාහිර පාර්ශවයන්ට ගෙවූ එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) රු.1,196,353 ක් දේශීය ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) වලින් හිලවිකර නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ යහපත් නිෂ්පාදන පරිචය පරීක්ෂා කිරීමේ ගාස්තු ආදායමට අදාළව එකතු කරගත් එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) වටිනාකම වූ රු.6,178,406 ක් අත්තිකාරම් ලැබීම් ගිණුමට බැරකර තිබුණි. ඉදිරි වර්ෂයේ ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේදී නිවැරදි කරන බව. ඉදිරි වර්ෂයේදී මෙම වරද නිවැරදි කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- (ඌ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් පොලී ආදායම රු.241,679 ක් වැඩියෙන් ගිණුම් ගත කර තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ ආදායම් බදු වගකීම රු.226,976 ක් අඩුවෙන් ගිණුම් ගත කර තිබුණි. -එම- -එම-
- (එ) “WHO Benchmarking Tool” වැඩසටහනෙහි රැස්වීම් වියදම් සඳහා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් ලබාදී තිබුණු රු.1,263,521 ක ප්‍රදානය, විදේශ ප්‍රදානයක් ලෙස ගිණුම්ගත කර සත්‍ය වියදම රු.1,059,800 ක් ක්‍රමක්ෂය කර නොතිබුණි. -එම- -එම-
- (ඵ) විෂයයන් 05 කට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශේෂය හා ඊට අදාළ උපලේඛන අනුව ශේෂය අතර රු.34,680,636 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය වූ අතර වෙනස්කම් ඇතිවීමට හේතු විගණනයට අනාවරණය නොකෙරුණි. -එම- -එම-
- (ඹ) අත්තිකාරම් ලැබීම් ගිණුමේ ශේෂය රු.33,423,063 ක් සඳහා උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණ විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි. නිවැරදි ආකෘති සහිතව අත්තිකාරම් ලේඛනය, උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණ පවත්වා නොගැනීමේ වරද පිළිගන්නා බව, ස්ථිර සේවක මණ්ඩලයක් නොසිටීම ඊට හේතුවූ බව හා ගිණුම්කරණ වැරදි අවම කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව අදාළ සියලු නිලධාරීන් දැනුවත් කර ඇති බව. -එම- -එම-

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.809,170,663 ක ලාභයක්වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු.288,823,697ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.520,346,966 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට ලියාපදිංචි ආදායම සියයට 125 කින් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි. කෙසේ වුවද මුදලින් හා සෘජුවම බැංකුවට ලැබෙන ලියාපදිංචි ගාස්තු, බලපත්‍ර ගාස්තු ඇතුළු සියළු ආදායම් නිසි ගිණුම් කාලපරිච්ඡේදයට හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කිරීම සඳහා විධිමත් ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කර නොතිබුණි. ලැබෙන සියළු මුදල් අත්තිකාරම් ලැබීම් ගිණුමකට බැර කර පසුව ආදායම් හඳුනාගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කර තිබුණු බැවින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම නිවැරදිව හඳුනාගෙන නොතිබුණි.